

Tisková zpráva

Lucemburk 12. září 2019

Podle přezkumu auditorů aktuální plány EU v oblasti obrany přináší rizika z hlediska výkonnosti

V novém přezkumu Evropského účetního dvora se uvádí, že vojenské schopnosti a spolupráce členských států neodpovídají nové úrovni ambicí obranné politiky EU. Auditóři upozorňují, že synergie mezi iniciativami EU a jinými obrannými a bezpečnostními rámci jsou zásadní. Kritickým bodem je zejména otázka, zda EU bude schopna doplňovat NATO a vyhnout se zdvojování a překrývání. Nedávné iniciativy na úrovni EU a navrhované zvýšení financování s sebou však nesou rizika pro výkonnost.

Evropská obrana zůstává pod kontrolou členských států a až do roku 2014 fungovala na úrovni EU v této oblasti pouze omezená opatření. Nedávný vývoj na mezinárodní scéně s přihlédnutím k hospodářským otázkám a průmyslu nicméně dodal spolupráci EU v oblasti obrany nový spád. Po schválení globální strategie EU z roku 2016 a jejího prováděcího plánu v oblasti bezpečnosti a obrany byla zahájena řada iniciativ a mechanismů. V tomto kontextu Evropská komise navrhla výrazně zvýšit rozpočet EU na obranu a vnější bezpečnost, a to z 2,8 miliardy EUR v období 2014–2020 na 22,5 miliardy EUR v období 2021–2027.

Auditóři vidí riziko v tom, že nemusí být zavedeny řádné kontrolní systémy, jež by byly schopny takové navýšení výdajů EU pojmout. Zároveň si jsou vědomi, že obrana je specifickou oblastí ležící v centru národní svrchovanosti. Mezi členskými státy EU, jejichž vnímání bezpečnostních hrozeb a vize úlohy EU v obraně se mohou lišit, jsou jasné strategické rozdíly. Členské státy mají rovněž odlišná pravidla pro zapojení a řadu různých názorů na využití vojenské síly. Auditóři podotýkají, že v této situaci zůstávají některé koncepce, jako je „strategická autonomie“ nebo „evropská armáda“, obecné a neurčité.

Dále dodávají, že je zásadní zajistit vzájemný soulad iniciativ EU a synergie s ostatními obrannými a bezpečnostními rámci. To platí zejména v případě NATO, které pro 22 členských států zůstává prvořadým rámcem kolektivní obrany. Kritickým bodem je zejména otázka, zda je EU schopna NATO doplňovat, a vyhnout se tak zdvojování a překrývání jeho funkcí.

Účelem této tiskové zprávy je informovat o hlavních zjištěních zprávy Evropského účetního dvora. Plné znění tohoto dokumentu je k dispozici na internetové stránce www.eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

„Obrana obnáší vytvoření skutečných vojenských schopností s jasným potenciálem odrazovat možné hrozby,“ řekl Juhan Parts, člen Evropského účetního dvora odpovědný za tento přezkum. „Bez kriticky důležitých faktorů úspěchu a jasně vymezených cílů je zde riziko, že stávající iniciativy EU v oblasti obrany zůstanou pouze na papíře a nebudou mít žádný efekt“.

Pokud jde o obranné schopnosti, existuje zřetelný rozdíl mezi tím, co se od členských států očekává a na čem se mohou dohodnout a splnit to. Auditoři zdůrazňují, že vojenské schopnosti v EU byly negativně ovlivněny nedostatečnými investicemi a škrty v rozpočtech na obranu členských států v posledních několika letech a je pro ně typická vysoká míra zdvojování činností a fragmentace. To dále zhoršuje absence společných technických norem, což má negativní dopad na interoperabilitu různých ozbrojených sil v Evropě. Vojenské schopnosti členských států obecně neodpovídají nové míře ambicí obranné politiky EU, a pokud by se Evropa musela bránit sama bez vnější pomoci, bylo by k překonání této mezery ve schopnostech zapotřebí několika set miliard EUR. Odchod Spojeného království z EU by tuto situaci ještě dále zhoršil, neboť Spojené království vydává na obranu nejvíce ze všech členských států a připadá na ně zhruba jedna čtvrtina celkových výdajů členských států EU.

V posledních letech bylo v oblasti obrany vytvořeno několik iniciativ a mechanismů, včetně stále strukturované spolupráce (PESCO), koordinovaného každoročního přezkumu v oblasti obrany (CARD) a Evropského obranného fondu. Tyto iniciativy a navrhované zvýšení financování na úrovni EU a národních rozpočtů lze považovat za „zásadní změnu“ v evropské obraně. Jejich úspěch však z velké míry závisí na několika klíčových podmínkách, které podle auditorů dosud nebyly splněny. Jde především o:

- účinný plánovací proces EU,
- zapojení členských států,
- dopad na skutečné potřeby týkající se schopností,
- rámec pro správu a odpovědnost.

Poznámky pro redaktory

Přezkum představuje a analyzuje skutečnosti související s konkrétním tématem, nejde však o audit.

Přezkum EÚD č. 9/2019 „Evropská obrana“ je k dispozici na internetové stránce EÚD (eca.europa.eu) ve 23 jazycích EU.

Tiskový kontakt pro tento přezkum

Vincent Bourgeois – E: vincent.bourgeois@eca.europa.eu
Tel.: (+352) 4398 47502 / Mobil: (+352) 691 551 502